

Ottende Møde.

Lørdagen den 23de August.

Protokollen for forrige Møde blev oplæst.

Formanden: Fra den 5te Landstingsmand for 2den Kreds (B. Christensen) har jeg, deels til Umbeling blandt Thingets Medlemmer, deels til at henlægges paa Thingets Bord, modtaget trykte Exemplarer af en Adresse til den danske Rigsdag fra Arbejderforeningen. Den gjorte Begjæring skal blive efterkommet.

Efter Dagsordenen foretages til første Behandling: Grundlovsbestemmelse om Indskrænkning af Grundloven af 5te Juni 1849.

Beskyld: Det er med megen Betsymring, jeg tager Ordet i denne Sag. Der er et Ønske tilstede hos den ærede Forsamling om hurtigt at faae Ende paa Sagen, og Sagen selv er af indgribende Betydning. Der foretages altsaa langt større Gyver end de, jeg er i Besiddelse af, for at den Mening, som jeg anseer for den rigtige, kunde blive fuldelig behøft, og jeg derved kunde antage, at den ærede Forsamling vilde gaae ind paa at afgive sin Stemme i den Retning, jeg anseer for den rigtige. Det er derfor nærmest kun for at modtjære min Stemmegivning, at jeg skal tillade mig at fremsætte et Par Bemærkninger. — Jeg kan ikke, naar der er Tale om at give min Stemme til, at den forelagte Grundlovsbestemmelse skal udfomme, assee fra, at der er noget Andet, der skal træde istedetfor de Bestemmelser, som derved ophæves; jeg kan ikke assee fra, at Fællesforsætningen, om den end ikke er officielt meddeelt Forsamlingen, dog er kjendt af ethvert af de ærede Medlemmer; jeg kan ikke assee fra, at Udkastet til Fællesforsætningen for mig stiller sig at være af den Betskaffenhed, at det ikke kan være ønskeligt, at det skal træde istedetfor de ophævede Bestemmelser i Grundloven. Den Stilling, Rigsraadet vil komme til at indtage ligeoverfor Ministeriet, forekommer mig at være uholdbar. Man vil skabe en meget stærk Regjering og en svag

Forsamling; men jeg troer ikke, at det med Gavn for Landet vil kunne lade sig gennemføre. Man giver Rigsraadet Ret til at forfaste et Lovforslag, Ret til at sætte en Minister under Anklage; men jeg skjøner ikke, at man giver Rigsraadet Rettigheder, hvorved det kan undgaae at benytte sig af disse yderste Midler; thi disse ere de yderste Midler, som en lovgivende Forsamling skulde anvende, men som det forekommer mig, at man vil gjøre til det Ordinaire. Jeg seer ikke, hvorledes det er muligt, at en saadan Organisation vil kunne lade sig gennemføre. Jeg troer ikke, at Stillingen vil blive anderledes, end at man binder Hænder og Fødder paa Rigsraadet, og dernæst siger til det: „Udøv nu med Frihed Rettigheden til at forfaste Lovforslag og til at anlage Ministerie.“ Jeg mangler ved Organisationens Sikkerhedsventilerne; jeg troer, at dette vil føre til voldsomme Forandringer, og det er derfor, at jeg mener, at Rigsraadets Stilling bliver uholdbar. Det forekommer mig saameget mærkeligere, at man har villet, at Rigsraadet skulde indtage en saadan Stilling, naar man seer hen til det Physiognomi, som rimeligviis vil udpræge sig hos Rigsraadet. Thi det er ikke antageligt, at det vil blive en meget bevægelig, en meget fremadskridende Forsamling. Dersom man kunde forudsætte, at Forhandlingerne der vilde blive af en meget voldsom Natur, og altsaa Ligevægten lettelig gaae tabt, da kunde man maaskee deri finde en Undskyldning for, at Rigsraadet var udrustet med saa saa Rettigheder; men jeg tvivler paa, at Nogen vil antage, at Rigsraadet vil faae en saadan Charakter. Det synes, at man igjennem Valgene har gjort sig Umage for at skabe en rolig, beständig og intelligent Forsamling; og det er vistnok det, Ministeriet venter, at Rigsraadet vil blive; men desuagtet har man ikke vovet at tillægge det de Rettigheder, som i Almindelighed findes hos en lovgivende Forsamling, eller saadanne, hvorved jeg troer, at Forsamlingen kan komme til at stifte egentlig Nytte, kan komme til at indtage en saafast Stilling ligeoverfor Ministeriet, at den kan stifte den Gavn, som den bør. Dersom man sammenligner Rigsraadet med Rigsda-